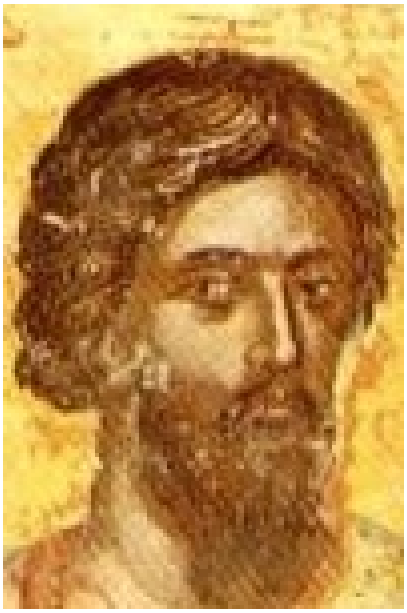
15.11.2014 г. / 23:56:54

Вяра

16.11 по еретическия, †03 ноември по православния календар - Св. свещеномъченици Акепсим епископ, Йосиф свещеник и Айтал дякон. Св. преподобни Акепсим

Страдание на светите мъченици епископ Акепсим, презвитер Иосиф и дякон Айтала († 376 / 380 гг.)

Свети мъченик Акепсим. Фрагмент от стара стенопис в Света Гора-Атон

В персийската страна, в града, наречен Наесон, живеел благочестив епископ на име Акепсим. Упражнявайки се от дните на младостта си във всякакви добродетели, той запазил непорочността на живота си до старини. Бидейки вече на осемдесет години, Акепсим запазил и силите си да се подвизава в пост и молитва и ревностно се грижел за повереното му паство. Но още по-голям подвиг показал при

смъртта си, когато мъжествено пострадал даже до кръв за своя Господ, за Когото ревностно положил и душата си след дълги и тежки мъчения. Няколко години преди своя мъченически подвиг той получил пророчество за своето страдание.

Когато веднъж лежал в дома си, неговото момче, изпълнено с пророчески дух, го целунало по главата и казало:

- Блажена е тази глава, защото тя ще претърпи мъчения за Христа.

Той се зарадвал на това пророчество и казал:

- Да ми бъде, чедо, по думите ти.

Заедно с Акепсим в дома му бил и неговият обичан приятел, епископ на съседния град. Като чул казаните от момчето думи, той се усмихнал и го попитал:

- Кажи ми, чедо, не знаеш ли нещо и за нас?

Боговдъхновеният отрок отговорил:

- Ти повече няма да видиш своя град, но ще се преставиш по пътя към него, в село Етрадан .

Пророчеството на момчето се сбъднало и за двамата епископи. Единият умрял по пътя към споменатото село, а главата на епископ Акепсим наистина се удостоила с мъченически венец. Това станало по следния начин.

Нечестивият персийски цар Сапор повдигнал в земята си голямо гонение срещу християните. В самия ден на спасителните Христови страдания той изпратил във всички подвластни на него страни заповед да бъдат убити всички изповядващи Христа в цяла Персия. И тогава нечестивите избили голямо множество християни по градове и села.

От най-голяма ярост срещу християните били обзети

жреците и влъхвите; те старателно издирвали укриващите се, извличали ги от домовете им и тайните места и ги предавали на жестока смърт. Други от вярващите сами се предавали в ръцете им и доблестно проливали кръвта си. Много от придворните лица били умъртвени за Христа. Евнухът Азадис, когото царят много обичал, бил предаден на смърт заедно с тях като истинен раб на Иисуса Христа и изповедник на Неговото пресвято име.

Царят, като узнал за смъртта на своя възлюбен евнух, много скърбял за него, прекратил поголовното избиване на християните и издал заповед да търсят само водачите и учителите на християнската вяра, за да бъдат предадени на смърт.

Когато заповедта на царя била разгласена навсякъде, началниците на влъхвите и жреците старателно обхождали цяла Персия, търсели християнски епископи и свещеници и ги предавали на смърт по различни начини.

По това време бил хванат и светият епископ Акепсим. Когато го извеждали от дома му, някой от домашните му се приближил до светеца и му казал на ухото:

- Направи някакво завещание за дома си.

Той посочил с ръка къщата и казал:

- Този дом вече не е мой, защото аз, без да се бавя, ще тръгна към горния дом.

След като пристигнал в град Арбела, го довели при княза на влъхвите, чието име било Адрах. Князът попитал свети Акепсим:

- Кой си ти?

Акепсим високо изповядал, че е християнин.

Князът му казал:

- Истина ли е това, което говорят за тебе: че не се подчиняваш на царската заповед и проповядваш Единия Бог?

Светецът безбоязнено отвърнал:

- Всичко, което си чул, е вярно: аз проповядвам Единия Бог и убеждавам идващите при мене да Го познаят и заедно с мене да повярват в Него.

Князът казал:

- Слушали сме за тебе, че ти си по-мъдър от другите, а сега виждаме, че ти с нищо не си по-добър от неразумните деца, - защото какво мъдро може да има в този, който се противи нацарската заповед и не се покланя на светлото слънце и огъня, на които се покланя и самият цар?

Светецът отговорил:

- И вашият цар, и всички вие напълно сте обезумели, защото, оставяйки Твореца, се покланяте на творението.

Князът казал гневно:

- Ти наричаш безумни нас, почитащите такава стихия и покланящите се на слънцето, което оживява и просвещава всичко? - Лъжливи старче! Наистина ти самият си безумен и ако не се подчиниш на царската заповед, твоята старост няма да те избави от тежките мъчения и твоят разпнат Бог1 няма да те освободи от ръцете ни.

Светецът казал:

- Да се затворят, нечестивецо, твоите мерзки уста, хулещи моя Бог! Ти искаш да ме смутиш със своите заплахи, за да отстъпя от отеческите предания, на които съм се научил от младостта си и в които съм доживял до старост. Макар и да се

превъзнасяш със своята гордост пред мене, че нито старостта, нито моят Бог ще ме избави от ръцете ви, аз няма да заменя по-доброто за по-лошо: защото каква полза имам да се освободя от ръцете ви за тези немного дни? Защото скоро, и без вас от мене ще се изисква общият дълг на смъртното естество. Няма да отдам поклонение на слънцето, нито почит на огъня, за да не се надсмее никой над моята старост, за да не помисли никой, че за мене животът е по-скъп от моя Бог; няма да продам за този кратковременен живот толкова велики небесни блага.

Влъхвата веднага заповядал да простратат светеца гол наземята и силно да го бият с бодливи пръчки; били го по цялото тяло така, че земята се обагрила с кръвта му.

Мъчителят отново го поставил пред себе си и след продължителния побой казал:

- Акепсим! Къде е твоят Бог? Нека Той сега дойде и те избави от ръцете ми.

Светецът отговорил:

- О, пребеззаконни! Моят Бог е вездесъщ. Той изпълва небето и земята и има сила да ме избави от ръцете ти. Но аз умолявам Неговата благост не за това да ме избави от мъченията, които ми причиняваш, а да ми даде търпение в мъченията, та като претърпя докрай, да наследя венеца на живота. За каква мъка и смърт си достоен ти, който въставаш срещу Живия Бог, ти, който си пръст и пепел? Наистина ти си достоен да изгориш в огъня, на който сега се покланяш като на бог, и твоят бог да те гори вечно.

Като чул това, князът на влъхвите пламнал от гняв и заповядал да оковат светеца в тежки железни окови и да го затворят в тъмница.

На другия ден сутринта бил хванат презвитерът Иосиф, осемдесетгодишен, и дяконът Айтала, и двамата - праведни и свети мъже, чиято ревност по Бога била като двуостър меч, посичащ безбожието. Когато били доведени при нечестивия влъхва, той гордо погледнал към тях и казал:

- О, погинали хора! Защо обхождате простия народ и го прелъстявате с вашето неправедно учение?

Презвитерът отговорил:

- Ние не прелъстяваме хората, а ги обръщаме от заблуждението към истинния Бог, Който е Господ и Създател на слънцето и огъня и на всички видими и невидими творения. Нашето учение е право, защото то учи за Единия Истинен Бог.

Влъхвата казал:

- Кое учение е по-справедливо: това, което поддържат царят и всичките воеводи, или това, което следват хора, слаби, отхвърлени, бедни и нищожни, какъвто си ти?

Презвитерът отговорил:

- Така е, ние сме слаби и отхвърлени в този свят, защото нашият Господ оказва благоволение не към живеещите в гибелни за душата богатство и житейска гордост, но към нашата нищета и смирение; по тази причина много от нас доброволно стават бедни и смирени, раздавайки имуществото си в ръцете на бедните, за което се надяваме да получим стократна награда от нашия Господ. И ако ние се бяхме упражнявали в събиране на богатства, то, трудейки се с ръцете си, бихме се обогатили повече от тебе, който не правиш нищо, а само ядеш плодовете на чуждите трудове, притесняваш други, бедни хора и отнемаш имуществото им; за нас е достатъчен нашият труд, за да се храним и сами, колкото е необходимо, и да храним и по-слабите братя. Ние знаем, че

пътят към Небесното Царство е труден за богатите и че стремящите се към обогатяване падат в изкушения.

- Остави дългите си лъжливи приказки и се поклони на огъня и слънцето - казал влъхвата, прекъсвайки беседата му.

А презвитер Иосиф отговорил:

- Не се надявай, че някога ще ме видиш да изпълнявам вашата беззаконна воля, защото аз няма да оставя Създалия огъня и слънцето и няма да се поклоня на творението.

Като чул това, влъхвата заповядал да съблекат гол светияпрезвитер и да го бият с пръчки от розово дърво, клоните на които били бодливи като трънка, дотогава, докато била свлечена цялата му кожа и плътта му започнала да пада от костите.

Светецът, бидейки целият окървавен, възкликнал:

- Благодаря Ти, Господи Боже мой, че си благоволил да ме умиеш от греховете ми в собствената ми кръв!

След дълги побои светецът бил окован в две железни окови и изпратен в тъмницата при свети Акепсим, където двамата намирали утеха в страданията си, успокоявайки се взаимно с надеждата на Божията милост.

Когато презвитерът бил отведен в тъмница, дякон Айтала останал пред княза на влъхвите и стоял вързан.

Влъхвата погледнал към него и казал:

- А ти какво ще кажеш? Ще изпълниш ли царската заповед? Ще се поклониш ли на великото слънце? Ще вкусиш ли жертвена кръв, за да се избавиш от бедите, които те очакват? Или ще останеш упорит и непокорен, както и другите?

Светият дякон отговорил:

- Пиенето на идоложертвена кръв е присъщо на тебе, нечестиви старче; ти смяташ за бог това, което е създадено от Бога. Аз не съм толкова сляп с душевните си очи, колкото ти, и няма да почета творението повече от Твореца.

Тогава мъчителят заповядал да държат ръцете му под коленете и да провират през вързаните ръце голям кол, а шестима палачи, по трима от всяка страна, да стъпят на краищата на дървото и така да душат светеца и да го бият с бодливи пръчки. Скачайки на дървото, войниците счупили ставите на мъченика и стягайки го с пръчки, разкъсали тялото му.

Светецът, мъжествено претърпявайки страданията, казал на влъхвата:

- Ти се веселиш, мъчителю, гледайки разкъсано човешкотяло, като псе или гарван, което вижда труп и иска да се насити. Но знай, нечестивецо, че аз смятам тези мъчения за нищо.

Влъхвата пламнал от още по-голяма ярост и заповядал още по-силно да бият светеца, докато се счупили костите му и плътта започнала да пада от тях. След това спрели да го бият и го понесли към тъмницата, защото той съвсем не можел да стъпи на крака поради жестоките рани пренесли го и го хвърлили в тъмницата като някакъв товар при първите двама страдалци.

След пет дни светиите били отведени от тъмницата на мястото, наречено Рай, където бил храмът на бога на огъня, когото почитали нечестивите перси.

Князът на влъхвите седнал в съдилището и казал на светиите:

- Веднага ми кажете: ще продължите ли да упорствате в

своето безумие или ще се измените към по-добро и ще бъдете заедно с нас?

Светиите отговорили:

- Нека ти бъде известно, съдия, че в това убеждение, което имаме от самото начало, ще останем и сега и ще пребъдем докрай. Нито със заплахи, нито с мъчения, нито с подаръци, нито по какъвто и да е друг начин ще измениш нашето добро изповедание. Ние знаем и изповядваме Единия Бог, Господа на всичко, в Него Единия вярваме и на Него Единия се покланяме.

Като чул това, влъхвата веднага измислил друго мъчение. Той заповядал да завържат мъчениците с въжета за ръцете, бедрата и пищялите им, да сложат пръчки във въжетата, да ги въртят и така да ги стягат с въжетата. Докато правели това, светиите търпели жестоки мъчения и страдания, защото се чупели костите им вътре в тях, а пукотът от чупещите се кости се чувал дори от стоящите надалече.

Мъчителите им казвали:

- Не се противете на царската воля.

Те отговаряли:

- Всеки, който изпълнява волята на вашия беззаконен цар, се противи на Бога.

Така измъчвали светиите от третия час до шестия. След това мъчителят заповядал отново да ги отведат в тъмницата, но светиите не можели да вървят сами, поради което ги носели като товари, и ги хвърлили там, където били преди. Мъчителят дал разпореждане на стражите да не позволяват на никого да идва при тях и да хващат и убиват тези, които поискат да им дадат храна, питие, или дрехи.

И Христовите страдалци прекарали три години в тази тъмница в големи лишения, изнемогвайки от глад и жажда, и търпейки жестоки страдания от загноилите рани, така че и самите стражари, се умилявали и много пъти плачели. Но имайки строга забрана от княза, те се страхували да облекчат страданията им по някакъв начин; само тайно някой от тях, или от другите затворници, които били там, понякога им давал парче хляб или малко вода, - така търпели те от любов към Христа.

След три години, когато тук дошъл Сапор, с него бил и главният княз на всички персийски влъхви на име Ардасабор. Като узнал за светите мъченици Акепсим, Иосиф и Айтала, намиращи се в тъмница, той заповядал да ги доведат при него.

Когато светиите излезли от тъмницата, били подобни на тръстика, люляна от вятъра - толкова били отслабнали. Изнурени от глад и жажда, те изсъхнали като сено, падали от вятъра и не можели да вървят сами. Когато ги довели при княз Ардасабор, те представлявали ужасяваща гледка - видът им бил като на мъртъвци, лежащи в гробове, очите им били дълбоко хлътнали, костите им били покрити само с кожа.

Като ги видял, князът попитал:

- Вие християни ли сте?

Те отговорили:

- Да, християни сме, вярваме в Единия Жив Бог и Му се покланяме.

Князът казал:

- Виждате ли каква беди ви донесе вашата вяра, какви нещастия и скърби? Защото от многото мъчения и дългото стоене в тъмница вие изгубихте образа на живи хора и

заприличахте на мъртъвци, лежащи в гроба. Съветвам ви да се поклоните на пресветлото слънце. Ако не ме послушате, ще умрете от жестока смърт.

Светиите в един глас се отказали от това нечестие и изповядали Истинния Бог, създал не само слънцето, но и всяка твар, и изявили пълна готовност да умрат за Създателя на всичко.

След дълъг спор, когато князът се оказал безсилен да ги подчини на своята воля, заповядал първо да бият свети Акепсим по гърба и корема с груби ремъци; и го били тридесет войници, а глашатаят викал:

- Подчини се на царската заповед, и ще бъдеш жив.

Светецът, докато имал сили, отговарял:

- Аз се старая да изпълня волята на моя Господ с всичките си сили, получени от Него.

После силите му го напуснали и той замълчал. След това отсекли светата му глава и така се изпълнило пророчеството на боговдъхновения отрок, който някога го целунал по главата и казал:

- Блажена е тази глава, защото тя ще претърпи мъчение за Христа.

Тялото на светия мъченик било извлечено на улицата и хвърлено на кучетата, а стражите стоели настрани и наблюдавали да не го откраднат християните. След три дни, когато стражите отишли някъде, християните взели това многоценно съкровище и го погребали с чест.

След умъртвяването на свети Акепсим по заповед на мъчителя започнали да бият светия презвитер Иосиф и глашатаят викал:

- Ще бъдеш жив, ако се подчиниш на царската воля.

А светецът възклицавал:

- Бог е Един и няма друг, освен Него, "защото ние чрез Него живеем, и се движим, и съществуваме"1, в Него вярваме, Него почитаме, а царската заповед презираме.

След продължителни побои светецът изнемогнал и бил като мъртъв. Мъчителите, мислейки, че е умрял, го извлекли навън и го хвърлили на търговския площад; после, като узнали, че още диша, го хванали и го затворили в тъмницата.

След като затворили свети Иосиф, князът започнал да говори на свети Айтала:

- Пред твоите очи са животът и смъртта, честта и безчестието; не избирай по-лошото за тебе, оставяйки по-доброто, не върви по този път, по който вървяха безумните и получиха достойно за делата си наказание. Послушай моя съвет, за да се удостоиш с велики почести и да получиш подаръци от царските ръце; ако не ме послушаш, сам ще бъдеш виновен за своята гибел.

Светият дякон отговорил:

- Велик срам би било за мене пред лицето на небето и земята, ако не бях тръгнал по същия път, по който вървят отците ми. Ако те, бидейки стари на години и немощни по плът, пострадаха така мъжествено, то аз ли, който съм по-млад и по-силен по тяло, да се боя от тези временни мъчения? Не се боя от смъртта за Христа, Който умря за мене, не искам да изгубя вечния живот заради временния, няма да продам благочестието си за вашите подаръци и почести.

Тогава князът с ярост казал на стоящите наоколо:

- Хванете го и го бийте по-силно от първите.

А светецът казал:

- Пес смърдящ и нечист! Тези мъчения плашат само малодушните, а не силните мъже, чиито души горят от желание да се съединят с Христа.

Започнали да бият силно свети Айтала. Князът с удивление казал на своите:

- Защо християните пренебрегват този живот, а желаят смъртта като житейско благополучие?

Стоящите наоколо му казали:

- Те имат учение, предадено от отците им, според което има друг свят, по-добър от този; вярвайки в това учение, те пренебрегват този свят с надеждата за по-добър и затова доброволно избират смъртта.

Докато князът в продължение на много часове беседвал така с приближените си, през това време светецът търпял множество рани.

След това князът, преструвайки се на милосърден, заповядал да спрат да бият мъченика и казал на светеца:

- Покори се на царската воля и ще бъдеш здрав, защото ние имаме лекари, които могат да излекуват всичките ти рани.

Светецът отговорил:

- Дори и да можеш с една дума да ме излекуваш от раните, и тогава не бих се подчинил на вашето беззаконие.

Князът казал:

- Казах това, за да те изпитам, защото, дори и да се подчиниш, вече е невъзможно да оздравееш от толкова много и тежки рани, от които може да те изцели само смъртта. Бъди

за пример на всички християни - да не смеят да се противят на царя и да безчестят князете му.

Светецът отговорил:

- Беззаконни съдия! Макар и винаги да говориш лъжа, сега, без да искаш, каза истината: за всички християни аз ще бъда пример на мъжество и великодушие; защото много от вярващите, гледайки мене като жив пример и виждайки мъжественото ми страдание за Христа, ще се изпълнят с ревност по Господа, своя Бог, и ще отидат на същите мъчения заради Него.

Князът, удивлявайки се на мъжеството и търпението му, погледнал към стоящия наблизо свой приятел на име Адесх, който бил от град Арбела, и му казал:

- Вземи в своя град тези двама християни Иосиф и Айтала и направи така, че да бъдат убити с камъни от своите, от християни.

Той не искал да ги умъртви чрез посичане с меч, та християнските учители да приемат смърт от ръцете на християни.

Адесх ги качил върху животни като снопи или бездушни дървета; те не можели нито да ходят, нито да седят, тъй като всичките им членове били разслабени от безбройните мъчения, затова ги завързал за животните и тръгнал с тях към своя град. По пътя, когато било необходимо да спрат, за да почиват или да нощуват, ги сваляли от животните и ги слагали на земята като мъртви, защото те, обезсилени от побоите, не можели да помръднат нито ръце, нито нозе; и ако някой от състрадание към тях искал да им даде храна или малко вода, слагал ги в устата им с ръце; и отново ги вдигали от земята, качвали ги на животните, завързвали ги като мъртви за тях и

така ги возели.

След пристигането им в град Арбела ги затворили в смрадна тъмница и не позволявали на никого от християните да идва при тях и да им помага с нещо. Раните им загноили, от язвите им изтичали кръв и гной, нямало кой да превърже раните им, или да ги обърне на другата страна, или да ги напои с чаша студена вода. Така светиите страдали за Бога.

В този град живеела една вярваща и свята жена на име Снандулия, която тайно хранела страдащите в тъмница за Христа. Като узнала за Иосиф и Айтала, че са затворени в тъмница, тя тайно дошла при тях през нощта със слугите си; дала на стражите много злато и влязла в тъмницата където намерила мъчениците полумъртви: те вече не можели да говорят и едва дишали. Снандулия помолила стражите да є позволят да вземе светиите за кратко време в дома си, обещавайки на разсъмване отново да ги върне в тъмницата, и стражите є разрешили. Тя взела мъчениците, пренесла ги в своя дом, който се намирал недалече от тъмницата; сложила ги да легнат, умивала язвите им, изтривала кръвта им с чисти кърпи и се мажела по тялото с нея, помазвала ги с драгоценно миро, превързвала струпеите им, целувала счупените им ръце и нозе и горчиво плачела над тях. Когато страданията им се облекчили, Иосиф дошъл на себе си и като погледнал, видял благочестивата жена, горчиво ридаеща над тях; той започнал да є говори:

- Това твое благодеяние, о, света жено, е благоугодно на Бога и на нас, страдащите за Него; но не подобава така горчиво да ридаеш за нас, това ридание не е присъщо на нашата християнска надежда и вяра.

Жената отговорила:

- Аз се радвам за това, че Христос ви е дал такова мъжество

да претърпявате твърдо лютите мъчения; още повече бих се зарадвала, ако ви бях видяла да претърпите мъчението докрай; а плачът е присъщ на човешката природа.

Свети Иосиф є казал:

- Но не бива да плачеш за нас, защото ти знаеш, че всички скърби, претърпени за Христа, водят към вечно блаженство.

Когато започнало да се разсъмва, светиите веднага били отнесени в тъмницата. След шест месеца, когато раните на светиите позаздравели и те можели да стават от леглото, само ръцете на Айтала висели неподвижно, Адесх, на когото били предадени за мъчения от Ардасабор, бил свален от власт и на негово място дошъл друг съдия, на име Зеров, още по-жесток от първия. Когато той дошъл в града и започнал да принася жертви в храма на техния бог на огъня, жреците му съобщили за светите мъченици Иосиф и Айтала и казали:

- В тъмницата са затворени двама християнски учители, които преди бяха измъчвани от Ардасабор, след което бяха доведени тук, за да бъдат убити с камъни от самите християни. Понеже те не можеха да ходят от раните си, не ги извеждахме да бъдат наказани, но чакахме да оздравеят, за да се опитаме да ги склоним към единомислие с нас.

Като чул това, съдията веднага заповядал да ги доведат при него и дълго спорел с тях, с ласкателства и заплахи ги принуждавал да се поклонят на огъня и да вкусят от техните жертви. След като не успял да постигне нищо, той най-напред заповядал да окачат свети Айтала гол надолу с главата и да го бият с волски жили; и когато го биели силно, заздравелите рани отново се отворили и от тях рукнала кръв като от извори. Някои от присъстващите там влъхви се приближили към светеца и тихо му казали:

- Човече! Ако се срамуваш от народа да влезеш пред всички в храма на нашия бог и да принесеш жертва заедно с нас, обещай да направиш това тайно, и ще бъдеш свободен от мъченията.

Светецът високо възкликнал:

"Отстъпете от мене всички, които вършите беззаконие, защото Господ чу моето моление!"

Три часа го били, след което мъчителят заповядал да го снемат и отнесат в тъмницата, тъй като той отново не можел да ходи поради отворилите се рани.

Когато снели свети Иосиф и го отнесли в тъмницата, на негово място бил окачен свети Айтала и също бил бит безпощадно в продължение на много време. А той непрестанно възклицавал:

- Аз съм християнин.

Когато снели и свети Айтала, на мястото му закачили един човек, изповядващ манихейското злочестие, който също изповядвайки пред всички своята злочестива вяра, порицавал персите за нечестието им. Закачили го и започнали да го бият. В началото той търпял нанасяните му рани; но когато започнали да го бият по-жестоко, завикал високо, проклинайки своя учител, отказвайки се от вярата му и обещавайки да се поклони на персийските богове. Присъстващият там свети Айтала, като чул това, се засмял и му казвал:

- Ти едва видя мъченията и вече се отрече от своя Манес (основателя на манихейската ерес). Благословен е Христос, нашият Бог, укрепяващ ни и в най-жестоките мъчения и даващ ни сила да бъдем непобедими и непоколебими в нашата благочестива вяра!

Като чул това, съдията се разгневил на светеца и заповядал отново да го бият с бодливи розови пръчки. Били го дотогава, докато не помислили, че вече е умрял, след това го из-влекли навън и го хвърлили като мъртъв. Един влъхва, като видял лежащото голо тяло, се съжалил над него, подчинявайки се на природното чувство, и го покрил с чаршаф. Като видели това, някои от другарите му казали на съдията за постъпката му, хванали го и го били безпощадно. Така безмислостните му се отплатили за доброто; като видели, че свети Айтала още диша, те го хванали за краката и го повлекли към тъмницата.

След известно време светите мъченици отново били изнесени от тъмницата и поставени пред съдията. Той им казал:

- Хора, пожалете самите себе си, вкусете жертвена кръв и ще се освободите от мъченията.

А те в един глас отвърнали:

- Пиенето на кръв подобава не на хората, а на хищните псета. Но понеже ти, макар и да си човек по природа, си псе по нрав, лаещо срещу създалия те Бог, сам пий кръв и се насити с нея.

Съдията се разгневил и отново заповядал да ги бият. Съчувствайки им, присъстващите започнали да им говорят:

- Вместо кръв вкусете поне варено жертвено месо, за да се освободите от мъченията.

Светиите отговорили:

- Ние с нищо няма да оскверним нашата непорочна вяра.

След това съдията утвърдил такава присъда над светите мъченици - да бъдат убити с камъни от християните.

Тогава свети Иосиф казал:

- Искам да съобщя на съдията една тайна.

Съдията веднага се приближил към него, мислейки, че той иска да принесе жертва на идолите. А светецът плюл в лицето на съдията и казал:

- Не те ли е срам, безчовечен съдия, така жестоко да се бориш против човешката природа и да обръщаш яростта си към умиращите?

И съдията със срам се върнал на мястото си. По християнските домове веднага били изпратени множество слуги, които насила довели християните от домовете им на съда, за да убият свети Иосиф с камъни. Като го извлекли на просторно място, малко встрани от съдилището, те изкопали яма до бедрата му и го поставили в нея, тъй като не можел да стои прав. Като вързали ръцете му назад и поставили християни наоколо, слугите слагали камъни в ръцете им и ги принуждавали да ги хвърлят по светеца, което те правели, макар и против волята си. Довели и блажената Снандулия и я накарали да хвърли камък по светеца.

А тя възкликнала:

- Никога не се е чуло някой да принуждава жена да вдигне ръка срещу свети мъже, както правите вие, воювайки не срещу враговете, а срещу нас, и изпълвайки с кръв и убийства страната, намираща се в мир.

Нечестивците прикрепили железен рог към една дълга пръчка и го дали в ръката на Снандулия, за да прободе с него светеца отдалече.

Тя казала:

- За мене би било по-добре да бяхте проболи с този рог

сърцето ми, отколкото да се докосне до тялото на светия и невинен мъж.

Около светеца били нахвърляни множество камъни, така че само главата му се виждала. Някой от нечестивите взел един голям камък, хвърлил го към главата на светеца, ударил я с него и я раздробил. Така добрият страдалец предал душата си в ръцете на Господа. Била поставена стража да пази тялото на мъченика като някакво съкровище, за да не бъде откраднато от вярващите. След три дни станало силно земетресение. От небето паднал огън, изгорил стражите и разхвърлял камъните като прах. Когато земетресението, гърмът и мълнията престанали, на мястото, където тялото на светеца било затрупано с камъни, дошли хора и видели, че камъните били разхвърляни, но тялото на светеца не намерили, защото Господ, по известни само на Него съдби, го пренесъл на незнайно място.

Светият дякон Айтала бил откаран в едно село, наречено Патриас, където също бил убит от християни, които по принуда хвърляли камъни по него; живеещите наблизо монаси дошли през нощта и тайно взели святото му тяло и го погребали с чест. На мястото, където бил убит свети Айтала, израснало миртово дърво, от което по молитвите на светия мъченик се изцелявали всякакви болести. И това дърво стояло в продължение на пет години, изцелявайки болестите на идващите. Виждайки това, нечестивите от завист го отсекли из корен. Много от достойните видели на това място блестяща небесна светлина и ангели, възпяващи и славещи Бога, прославящ Своите светии, по молитвите на които и ние да се удостоим да въздаваме заедно с ангелите слава във висините на Бога во веки.

Тропарь мученикам Акепсиму, епископу Наессонскому, Иосифу, пресвитеру и Аифалу, диакону

глас 4

Му́ченицы Твои́, Го́споди,/ во страда́ниих свои́х венцы́ прия́ша нетле́нныя от Тебе́, Бо́га на́шего:/ иму́ще бо кре́пость Твою́,/ мучи́телей низложи́ша,/ сокруши́ша и де́монов немощны́я де́рзости. / Тех моли́твами// спаси́ ду́ши на́ша.

(**Перевод:** *Мученики Твои, Господи, подвигом своим венцы нетленные получили от Тебя, Бога нашего; ибо они, имея силу Твою, мучителей низложили, сокрушили и демонов немощные дерзости. По молитвам их, Христе Боже, спаси души наши.)*

Кондак мученикам Акепсиму, епископу Наессонскому, Иосифу, пресвитеру и Аифалу, диакону

глас 2

Боже́ственная, му́дре, непоро́чно тайноводи́л еси́,/ же́ртва прия́тна был еси́, Богоблаже́нне:/ Христо́ву бо пил еси ча́шу сла́вно, свя́те Акепси́мо,/ со страда́льцы твои́ми,// моля́ся непреста́нно о всех нас.

(Непорочно тайноводствал божественото, мъдри, си бил приятна жертва, Богоблажени; славно си изпил Христовата чаша, свети Акепсиме, молещ се със своите състрадалци за всички нас.)

В памет на преподобни Акепсим (IV в.)

Свети Акепсим живял при царуването на Теодосий Велики. Затворил се в една малка келия и преживял в нея 60 години, без да вижда никого и без да говори с никого, молейки се само на Бога. Келията му, изкопана в земята, била много неудобна за живеене. За храна му служела леща, накисната във вода, и то веднъж в седмицата. Необходимата му за пиене вода черпел

от близкия извор нощем, за да не го вижда никой. След усилени молби той приел епископски сан и след като извършил множество чудеса, в мир предал духа си на Господа.

В памет на светите мъченици Атик, Агапий, Евдоксий, Катерий, Истукарий, Пактовий и Никтополион († ок. 320 г.)

Свети мъченик Атик. Фрагмент от миниатюра в стара ромейска минология. Константинопол

Светите мъченици Атик и Евдоксий били войници в град Севастия при царуването на Деций заедно с Катерий и Истукарий. За разпространяването на вярата в Христа светиите били хванати от пълководеца Маркел, който ги предал на многобройни мъчения. След това били хвърлени в тъмница, където били бити с волски жили по гърба и по корема, а после счупили зъбите им. По време на мъченията пълководецът се обърнал към свети Катерий и попитал:

- Ти ли си научил народа да не се подчинява на царските заповеди?

- Аз не съм учил народа да се противи на царя - отговорил той, - а да вярва в безсмъртния Цар - Христа.

След това били доведени светите Истукарий, Пактовий и Никтополион, които изповядвали Христа Бога, за което били осъдени и бити с колове, претърпели и множество други мъчения и накрая заедно с други били осъдени на изгаряне и така починали в Господа.

{{_LINK1_}}

buditeli.info © 2017